

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4CoP/39/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3717203715
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Martináková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3717203715.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Martinákovvej a sudkýň JUDr. Olgy Lichnerovej a JUDr. Alice Beňovej vo veci starostlivosti o maloleté deti R., N. a V., narodené dňa X.X.XXXX, bytom u matky, zastúpené opatrovníkom D., pracovisko T., deti rodičov Y. R., nar. XX.X.XXXX, bytom H. č. XXX, zastúpenej JUDr. E. V., advokátkou so sídlom T. F., M. XXX/X a Y. R., nar. XX.X.XXXX, bytom N. č. XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. H. H., advokát, spol. s.r.o. so sídlom T. F., U. XXX/X o návrhu matky na zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 02. mája 2017, č.k. 7P/22/2017-40 takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z m e ň u j e takto:

Z v y š u j e výživné zo strany otca na mal. N. zo sumy 121,50 eur na sumu 170 eur mesačne a na mal. Kristínu zo sumy 121,50 eur na sumu 170 eur mesačne s účinnosťou od 01.04.2017, ktoré je povinný otec platiť k rukám matky vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred.

U r č u j e zročné výživné za obdobie od 01.04.2017 do 31.08.2017 na mal. N. vo výške 242,50 eur a zročné výživné za obdobie od 01.04.2017 do 31.08.2017 na mal. V. vo výške 242,50 eur a povoľuje ho otcovi splácať v mesačných splátkach po 20 eur na každé dieťa spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

Týmto m e n í rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 28.10.2014 č.k. 10P/21/2014-32 v časti o výživnom.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 28.10.2014 č.k. 10P/21/2014-32 v časti o výživnom tak, že otcovi zvýšil výživné na maloleté deti R., N. a V., narodené dňa 04.08.2011 na každé zo sumy 121,50 eur na sumu 150,- eur mesačne od 1.4.2017, ktoré bude poukazovať do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky maloletých. Zameškané výživné za obdobie od 1.4.2017 do 31.5.2017 v sume 114,- eur uložil otcovi uhradiť matke do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Vychádzal zo zistenia, že rodičia maloletých detí N. a V. nie sú manželia. Ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 28.10.2014 č.k. 10P/21/2014-32, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 6.11.2014 s tým, že uvedeným rozsudkom súd schválil medzi rodičmi dohodu o úprave ich práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode tak, že obe maloleté deti sa zverili do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal k povinnosti prispievať na ich výživu na každé dieťa po 121,50

eur od právoplatnosti rozsudku. V čase konania o rozvod manželstva rodičov maloletých detí, matka z dôvodu starostlivosti o maloleté deti bola na materskej dovolenke a bol jej vyplácaný rodičovský príspevok mesačne vo výške 254,- eur. Otec maloletých detí v čase určenia výživného pracoval v spoločnosti Z. Y. M. M., s.r.o. T., u svojho zamestnávateľa dosiahol priemerný mesačný zárobok vo výške 1.188,76 eur netto. V súvislosti so zhoršeným zdravotným stavom detí bola matka na predĺženej materskej dovolenke. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že od určenia výživného uplynula len veľmi krátka doba, za ktorú nedošlo na strane maloletých detí k takej zásadnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala novú úpravu výživného. Obe maloleté deti N. ako aj V. sú aj naďalej v predškolskom veku, spolu s matkou bývajú u jej rodičov v obci H. s tým, že pre nepriaznivý zdravotný stav detí je matka aj naďalej na materskej dovolenke a jej jediným zdrojom príjmu je len rodičovský príspevok, ktorý poberá v rovnakej výške ako v čase určenia výživného. V porovnaní s dobou určenia výživného je zdravotný stav oboch detí aj naďalej nepriaznivý, v súvislosti s čím sú deti podrobované pravidelnej ambulancijnej zdravotnej starostlivosti. Na druhej strane otcovi maloletých detí v porovnaní s dobou určenia výživného vzrástol jeho priemerný mesačný zárobok zo sumy 1.188,76 eur na sumu 1.299,76 eur, pričom ďalšia vyživovacia povinnosť ani iné výdavky mu nepridali. Vychádzajúc z uvedených skutočností, prihliadajúc na to, že obe maloleté deti začali v porovnaní s dobou určenia výživného navštevovať predškolské zariadenie, t.j. materskú školu, v súvislosti s čím sa matke nepatrne zvýšili náklady na zabezpečenie ich riadnej výživy, súd rozhodol tak, že otcovi výživné na obe deti zvýšil na každé zo sumy 121,50 eur na sumu 150,- eur mesačne od 1.4.2017 s tým, že zameškané výživné za obdobie od 1.4.2017 do 31.5.2017 v sume 114,- eur otec zaviazal k povinnosti matke uhradiť v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil podľa § 62 ods. 1,3,4, § 75 ods. 1,2, § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Podľa § 52 CMP súd vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka mal. detí, domáhala sa jeho zmeny tak, že výživné na mal. deti odvolací súd zvýši na každé zo sumy 121,50 eur na 200 eur mesačne od 01.10.2016. Dôvodila, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedla, že pri zvýšení vyživovacej povinnosti súd nedostatočne zohľadnil náležité potreby mal. detí N.. Zdôraznila, že s mal. deťmi musela v dôsledku nepriaznivého zdravotného stavu absolvovať liečebný pobyt vo U. M., mala zvýšené výdavky spojené s kupovaním dioptrických okuliarov a ortopedickej obuvi. S týmito zdravotnými problémami sú spojené aj zvýšené výdavky v podobe nákladov na pohonné hmoty v dôsledku návštev nemocníc. Poukázala na skutočnosť, že každý zvýšený výdavok musí prebrať s otcom a tento nie je vždy ochotný každý zvýšený výdavok spojený so starostlivosťou o mal. deti uhradiť. Celá starostlivosť je takmer výhradne na nej a všetky vyšetrenia musí absolvovať takmer vždy bez pomoci otca. Ďalej žiadala zvýšiť výživné od 01.10.2016, t.j. za predchádzajúci polrok od podania návrhu. Mala za to, že majetkové a zárobové pomery otca, ktorému sa nielen navýšil príjem, ale je aj vlastníkom rodinného domu, ornej pôdy a podielu v pozemkovom spoločenstve opodstatňujú dôvodnosť návrhu na zvýšenie výživného. Tvrdenia otca, že deti má vo svojej starostlivosti v rámci úpravy styku osemkrát mesačne sa nezakladajú na pravde, nakoľko deti bývajú často choré, otec si deti nie vždy berie na dohodnutý styk.

3. Otec dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na skutočnosť, že na strane detí nedošlo k podstatnej zmene pomerov, a to ani na strane matky, keď tvrdenia, ktoré uvádza v súčasnosti sa opakujú tak ako v konaní sp. zn. 10P/21/2014. Deťom platí poisťné, kde majú zároveň aj sporenia, a to ročne 390 eur, čo mesačne predstavuje 32,50 eur. Okrem toho má deti vo svojej výchove počas dvoch víkendov v mesiaci, kedy im poskytuje stravu a aj potreby spojené s kultúrnym vyžitím, čo predstavuje mesačne náklady 100 eur. Vyslovil názor, že nenastala zmena pomerov v tom smere, aby bol zaviazaný platiť tak, ako to požaduje matka po 200 eur na každé dieťa.

4. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky písomne nevyjadril.

5. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) a dospel k záveru, že odvolanie matky je čiastočne dôvodné.

6. V predmetnej veci súd prvej inštancie konal o návrhu matky na zvýšenie výživného na mal. deti N. a V., keď predchádzajúca úprava výživného bola vykonaná rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 28.10.2014, č.k. 10P/21/2014-32, na základe ktorého bola schválená medzi rodičmi dohoda o úprave práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode tak, že obe mal. deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na ich výživu na každé dieťa po 121,50 eur mesačne od právoplatnosti rozsudku. Citovaný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 06.11.2014. V tom čase matka mal. detí bola na materskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok vo výške 254 eur. Otec mal. detí v čase určenia výživného pracoval v spoločnosti Z. Y. M. M., s.r.o. T., u svojho zamestnávateľa dosahoval priemerný mesačný zárobok vo výške 1188,76 eur netto. Obaja rodičia okrem mal. detí N. a V. inú vyživovaciu povinnosť nemali. Mal. deti N. a V. boli v tom čase vo veku troch rokov.

7. Ustanovenie § 78 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine umožňuje zmeniť výšku výživného, pokiaľ nastane zmena pomerov. Výživné sa totiž určuje vždy podľa stavu, ktorý je daný v čase rozhodovania súdu o tomto nároku dieťaťa. Plynutím času môže nastať akákoľvek zmena pomerov, súvisiaca s vekom dieťaťa, a s tým spojenými zvýšenými nákladmi na jeho výživu a môže nastať i zmena pomerov na strane rodičov, ktorá spravidla súvisí s ich zárobkovými, osobnými a majetkovými pomermi. Výživné však možno zmeniť len v prípade výraznej zmeny rozhodujúcich okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia tak na strane oprávneného, ako aj na strane povinného výživné platiť.

V prípade, keď súd má rozhodovať o návrhu na zvýšenie výživného podľa tohto ustanovenia, musí porovnávať pomery na strane osoby oprávnenej a povinnej, ktoré existovali v čase vydania predchádzajúceho rozhodnutia s pomermi, ktoré sú dané v období, na ktoré sa zvýšenie výživného má vzťahovať. Posúdenie opodstatnenosti návrhu na zvýšenie výživného pre mal. dieťa je vecou voľnej úvahy súdu a závisí od možností a schopností osoby povinnej výživou a od odôvodnených potrieb osoby oprávnenej na výživné. Súd je v rámci tohto konania povinný objasniť skutočný stav veci a na základe zisteného stavu vykonať porovnanie pomerov účastníkov v čase poslednej úpravy výživného s pomermi v súčasnej dobe.

8. Dňa 27.03.2017 podala matka návrh na zvýšenie výživného na mal. deti N. a V. s poukazom na zvýšené náklady mal. detí. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie bolo zistené, že pre zhoršený zdravotný stav detí je matka aj naďalej na predĺženej materskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok mesačne vo výške 254 eur. S oboma mal. deťmi býva u svojich rodičov v ich rodinnom dome, pričom na vedenie spoločnej domácnosti im mesačne prispieva sumou 150 eur. Mal. deti N. navštevujú materskú školu v H., v súvislosti s čím matka mesačne deťom uhrádza poplatok za stravu vo výške 53,66 eur, ďalej uhrádza ročne rodičovský príspevok vo výške 5 eur, poplatok za poistenie vo výške 6 eur a za logopedické cvičenia uhrádza mesačne sumu 8 eur. V súvislosti s nepriaznivým zdravotným stavom oboch mal. detí, keď tieto sa aj naďalej podrobujú liečbe v imunoalergologickej ambulancii a recidivujú u nich infekty dýchacích ciest, má matka zvýšené náklady na pohonné hmoty (návštevy nemocníc), v mesiaci marci 2017 matka s oboma deťmi absolvovala liečenie vo U. M. a v súvislosti s týmto pobytom uhradila sumu 214 eur. Otec mal. detí býva u svojich rodičov v ich rodinnom dome, na vedenie spoločnej domácnosti im mesačne prispieva sumou 200 eur. Otec je aj naďalej zamestnaný v spoločnosti Z. Y. M. M., s.r.o. T., kde dosahuje priemerný mesačný zárobok 1299,76 eur, teda približne o 111 eur viac v porovnaní s predchádzajúcou úpravou výživného. Otec mal. detí N. a V. a rovnako i matka iné vyživovacie povinnosti nemajú. S prihliadnutím na takto zistené pomery na strane mal. detí, ako i na strane ich rodičov, odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že v schopnostiach a možnostiach otca je platiť zvýšené výživné na každé z detí zo sumy 121,50 eur na sumu 170 eur mesačne s účinnosťou od 01.04.2017. Je potrebné zdôrazniť, že pre nepriaznivý zdravotný stav detí je matka aj naďalej na materskej dovolenke, v jej schopnostiach a možnostiach nie je zvýšiť si príjem prácou, jej jediným príjmom je rodičovský príspevok v sume 254 eur mesačne. Z uvedených dôvodov si musí vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom plniť predovšetkým otec detí, ktorému sa zvýšil príjem v porovnaní s poslednou úpravou výživného. Vychádzajúc z týchto skutočností, s prihliadnutím na to, že obe mal. deti začali v porovnaní s dobou určenia posledného výživného navštevovať predškolské zariadenie, v súvislosti s čím sa matke nepatrne zvýšili náklady na zabezpečenie ich riadnej výživy a s prihliadnutím k tomu, že na strane otca došlo k zvýšeniu príjmu, odvolací súd zvýšil výživné na mal. N. zo sumy 121,50 eur na sumu 170 eur mesačne a na mal. V. zo sumy 121,50 eur na sumu 170 eur mesačne s účinnosťou od 01.04.2017, t.j. od podania návrhu matky na zvýšenie výživného, a to v súlade s ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine. Podľa názoru odvolacieho súdu v danej veci neexistovali

dôvody hodné osobitného zreteľa pre priznanie výživného späťne, t.j. od 01.10.2016, nakoľko matka nepreukázala žiadne dôvody, ktoré by jej bránili podať návrh na zvýšenie výživného už v tomto čase.

9. Za obdobie od 01.04.2017 do 31.08.2017 určil odvolací súd ročné výživné na mal. N. v sume 242,50 eur (t.j. 170 eur - 121,50 eur = 48,50 eur x 5 mesiacov) a na mal. V. za to isté obdobie v sume 242,50 eur (t.j. 170 eur - 121,50 eur = 48,50 eur x 5 mesiacov), ktoré povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 20 eur na každé z detí (otec takto zaplatí dlh za 12 mesiacov). Výšku splátok určil s prihliadnutím k osobným a zárobkovým pomerom otca.

10. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP. Ide o mimosporové konanie, pre ktoré platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil.

11. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).